

MAGYAR NÉP

KÉPES HETILAP

Előfizetési árak:
egész évre 150.— L., félévre 85.— L.
Egyes szám ára 4.— L.
Külföldre egész évre 250.— L.

FŐSZERKESZTŐ:
GYALLAY DOMOKOS

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
CLUJ,
Strada Baron L. Pop 5. szám.
Megjelenik minden szombaton.

Meghalt a villamos erő legnagyobb tudósa.

Korunk esodálatos haladásának a villamos erő a mozgatója. A villamos erőn alapozik a táviró, amely nagyapáink bámulatára, írásban közvetítette az egymástól legtávolabbi helyekre az üzeneteket. Apáink már a távbeszélő megteremtésén lelkesedtek, amely drót vezetéken már nemcsak az írást, hanem az élőszót a messziségbe tudta repíteni.

A mi korunk újabb csodákkal szárnyalta túl az előzőket. A kutatás kiderítette, hogy a villamos erő drótvezeték nélkül is képes az írásjeleket és a hangokat továbbítani. Szemünk előtt megszületett a dróttalan táviró és a minden csodák csodája: a rádió.

A villamos erő emez utolsó csodáit egy olasz ember fedezte föl és állította az emberiség szolgálatába: Guglielmo Marconi.

Az emberi tudás és kutató lángész eme dicső képviselője meghalt. Aránylag fiatal volt még, most mult 62 éves. A legutóbbi években is nagy találmányoknak a tökéletesítésén dolgozott. Az olasz nemzet úgy tekin-

tett rá, mint aki Mussolini páratlan politikai képességei mellett a tudományos kutatás és előrehaladás terén szolgálja nagy tündökléssel az olasz nemzet dicsőségét.

Tudományos érdemeinek méltatása mellett a lapok megemlékeznek Marconi emberi kiválóságairól, nemes lelkületéről. Marconi a természettudományok ismeretéből azt a tanulságot szűrte, hogy az ember élete nem fejeződik be a testi halállal, a lélek tovább él és fejlődik isteni rendeltetésének betöltésére.

Ömaga már a földi életben örök halhatatlanságot szerzett magának. Az olasz nemzet királyi pompával temette el nagy fiát.

A temetés gyászompája Rómában volt a leg-

nagyobb, ahol az egyházi és nemzeti szervek vettek búcsút az egyház leghűbb és a nemzet legnagyobb fiától. Rómából Bologna városába, szülőföldjére vitték Marconi hamvait. Marconi halála mindenütt mély részvétet keltett, ahol a villamos erő esodálatos áldásait ismerik.



Guglielmo Marconi.

Román főpapok a bolsevizmus ellen.

A görögkeleti egyháznak azóta, hogy Oroszországban a nagy vallásüldözések folytak, kettőzött mértékben kell őriznie a hívekre való befolyását. Román főpapok tudatában vannak feladatuknak s más egyházakkal egyetértve küzdenek a bolsevizmus ellen. Nemrégiben a görögkeleti egyház főpapjai (középen Visarion metropolita) Bukovina városaiban tartottak nagy körmeneteket.



Magyar gyermekek Amerikában.

A háború előtti évtizedekben a magyarság nem törődött komolyan Amerikába vándorolt véreivel. Az idegen, testvértelen világban sok magyar elfeledkezett óhazájáról s nem tett semmit az ellen, hogy gyermeke beleolvadjanak az új haza népességébe. Ujabban ez a nemtörődömség nagy mértékben megváltozott. Az amerikai és otthoni magyarok kölcsönösen érdeklődnek egymás iránt. Amerikából nagy magyar társaságok keresik fel az óhazát, Magyarországról pedig egyházi és állami kiküldöttek járnak be az amerikai magyar telepeket. Képünk a székesfehérvári római katolikus püspököt ábrázolja, amint Csikágó városában magyar gyermekekkel beszélget.

Az angol királyi pár látogatásai.

A koronázás ünnepségeinek kipihenése után az angol királyi pár sorra látogatja országa nevezetesebb részeit. Mindenütt nagy lelkesedéssel fogadják őket. Képünkön is látszik, hogy az alattvalók milyen nyájas szeretettel veszik körül a fiatal uralkodópárt.



Negyvenmillió ember érdekében.

Julius közepén két napon át tartó népkisebbségi értekezletet tartottak Londonban. Az értekezleten huszonegy országból tizenhárom kisebbségi nemzet küldött negyvenhárom képviselőt, hogy számonkérjék Európa lelkiismeretétől negyvenmillió kisebbségnek sorsát, életét és jövőjét. A romániai magyar kisebbséget báró Jósika János képviselő, Balogh Arthur professzor és dr. Sulyok István lapszerkesztő képviselték. Mindhárman felszólaltak a kétnapos értekezleten s hangsúlyozták, hogy multhatatlanul szükség van az égetően fontos kisebbségi kérdések megoldására, mert amíg Európán rajta fekszik a kisebbségi kérdés teheréte, addig nem oldható meg a béke, az egyetértés és az országok közötti barátságos együttműködés. Legjellemzőbb a kisebbségi képviselők és az egész értekezlet magatartására, a kongresszus elnökének, lord Dickinsonnak bevezető beszéde. Többek között ezeket mondta:

— Az angol nép sodálkodik azon, hogy a kisebbségi követeléseknek teljesítése még nehézségekkel járhat. A kisebbségi kérdés helyes megoldása a világbéke megszervezésének egyik elengedhetetlen feltétele, a kisebbségek kívánságait ezért a nagy európai kérdések elsősorában kell tartani.

Noha a tizenharmadik kisebbségi értekezlet látható és kézzelfogható eredményt nem hozott, annyit azonban mégis elért, hogy a nagyhatalmak s a világ figyelve ráirányul Európa negyvenmilliónyi kisebbségének sorsára. Óriási ez a különböző nemzetiségekből összetevődött embertömeg, amelyet kisebbség néven tartanak számon. Csaknem annyit tesznek ki együttesen, mint Európa valamelyik nagyobb államának lakossága.

Ezen a népkisebbségi értekezleten csaknem minden államnak volt kiküldötte. Ugyanugy ott voltak a romániai, szerbiai, csehszlovákiai magyarok, mint a timóc-völgyi macedonai románok. Szám-talan népnek fiai gyültek össze s mind más és más nyelven is beszéltek, egyetlen

közös célt iparkódtak megvalósítani: emberibb és európaibb sorsot biztosítani a negyvenmilliónyi népkisebbségnek, jog-egyenlőséget az uralkodó népfajokkal. Ezt természetesen csak megértéssel és a testvéri szeretet alapján lehet megoldani. Végre be kell látniok az államalkotó népeknek, hogy ugyanolyan joguk van a keblükben élő néptöredékeknek is az élet-hez és a boldoguláshoz, mint ő maguknak. Ha egyszer eddig a megfontolásig eljutnak Európa államai, egy csapásra megoldódnak azok a kérdések, amelyek jelenleg az ellentéteket szítják s amelyek arra kényszerítik az államokat, hogy hasznos intézmények helyett a céltalan fegyverkezésbe öljék vagyonukat.

Ugyanazon a napon, amikor Londonban huszonegy ország kisebbségi küldöttei tárgyaltak Európa jövőjéről s a kisebbségek sorsáról, egy eléggé nem értékelhető lépés történt Romániában: a kormány leszögezte álláspontját, hogy a Pop Valér-féle nemzeti munkavédelmi törvényt nem lépteti életbe, illetve nem adja ki törvényrendelet formájában. Nem hisszük, hogy kapcsolat lenne a két esemény között, de örvendünk annak, hogy ez a lépés azon a napon történt, amikor a kisebbségek jogaik elismeréséért fordultak a világ közvéleményéhez. Amint tudjuk, a nemzeti munkavédelmi törvény a kisebbségek ezreit ütötte volna el a kenyértől. Sajnos, ha nem is törvényesítették a Pop Valér-féle tervezetet, mégis alkalmazták s Erdélyben ezerszámra vannak olyanok, akiknek azért kellett ott hagyniok állásukat, mert a kormány komolyan foglalkozott a nemzeti munkavédelmi törvénnyel s úgy látszott, hogy törvénybe is iktatják.

Be kell látniok az államalkotó népeknek, hogy a kisebbségeknek joguk van az élethez, hiszen Európában talán egyetlen olyan állam sincs, amelynek fiai a népvándorláskor, vagy a török hadjáratok idején ne szakadtak volna más államok kereteibe. Gondoljanak idegenbeszakadt testvéreik sorsára, mikor ítékeznek.

Külföld.

A spanyol kérdés. A múlt héten nagyon enyhült a feszültség az európai politikának ezen a kényes pontján. Az enyhülésnek a nemzetközi megbízás alapján kidolgozott angol megoldási terv az oka. Ez a terv nagy tárgyilagossággal igyekszik egyeztetni az ellentétes érdekeket és fel-fogásokat. Ezért ma már megvan a reménység arra, hogy az ellenőrzést olyan módon fogják gyakorolni, hogy ezzel lehetségessé válik a be nem avatkozás megvalósítása.

Az angol terv lényege az, hogy a szárazföldi ellenőrzést visszaállítják mind a portugál, mind a francia határon, viszont a tengeri ellenőrzést nem semleges hadihajók fogják végezni, mint eddig, hanem a hajókra vezényelt ellenőrző tisztek s ezenkívül a spanyol kikötőkben a helyi hatóságok, de nemzetközi felügyelet alatt. Ennek az a következménye, hogy a nemzeti hadsereget is elismerik hadviselő félnek. Ez nem is lehet másképp, mert különben nem gyakorolhatna ellenőrzést a nemzeti kézen levő kikötőkben. Viszont hajólefoglalást és kikötő elzárását egyik hadviselő sem foganatosíthat s egyéb ellenőrzésre is csak akkor lesz joguk, ha a csapataikban harcoló külföldieket hazaküldik. Így hát a felek hadviselési jogát csak korlátozottan ismeri el a tervezet.

Olaszország és Németország elfogadták tárgyalás alapjául a spanyol tervet s némi habozás után Franciaország is hozzájárult ahhoz. A szovjet több kifogást emelt, de hamar le-szerelték. A terv most van

tárgyalás alatt s valószínű, hogy megegyezésre fog vezetni, bár Németország és Olaszország nagyon fognak harcolni az idegen önkéntesek hazaküldése ellen.

A napokban volt a spanyol polgárháború kitörésének egy-éves fordulója. Ebből az alkalmából a köztársaság elnöke is, Franco tábornok is kiáltványt adtak ki s bizalommal hirdették, hogy a végső győzelem — külön-külön — az övék lesz.

A harcúterem még mindig tart a köztársasági csapatok előretörése, de már csökkent lendülettel. Így döntő hadi eredményre most sincs kilátás.

A kínai front. Az újságok ugyan már bejelentették a japán-kínai háború kitörését s való, hogy a bonyodalom képe kezdetben fenyegető volt. Annyira, hogy az amerikai kormány jónak látta bejelenteni, hogy a kitörő háborút nem fogja tétlenül nézni, vagyis bele fog avatkozni, ha érdekeit érintve látja. Azóta azonban higgadtan ítélik meg a helyzetet s ez idő szerint úgy látják, hogy csak kisebb jelentőségű helyi összecsapásról van szó. Ma már az amerikai lapok is így írnak, a szovjet pedig kijelentette, hogy csak akkor lesz kénytelen fellépni, ha Mongoliára is kiterjed a veszedelem. Ettől azonban nem kell tartani. Legalább ma még nem. Aggasztó az, hogy Japán fővárosában, Tokióban, a háborús párt zajosan követeli a háborút. A katonák ilyen viselkedése ugyanis sokszor és sok helyen vezetett háborúra.

Vallási harc Jugoszláviában. A jugoszláv parlamentben most került tárgyalásra a római katolikus egyház viszonyait ren-

dező konkordátum. Ez a konkordátum egyenlő jogokat biztosít a római katolikus egyháznak s ez nagy ellenzést váltott ki a görög keleti papság és népesség körében. Az országgyűlésen éles felszólalások hangzottak el a konkordátum elfogadása ellen, az utcákon pedig nagy tüntető felvonulások voltak püspökök és papok vezetésével. A Sztójadinovics-kormány el van szánva rá, hogy a konkordátumot törvényerőre emeltesse s ezért nagy eréllyel oszlatta fel a tüntető tömeget a rendőrség közbejöttével. Egy ilyen alkalommal több pap, sőt egy püspök is megsebesült. Ez természetesen végtelen izgatottságot keltett s ennek hatása meg fog maradni akkor is, ha a konkordátum törvényre válik.

Anglia készen van. Az angol hadügyminiszter bejelentette, hogy Anglia katonai ereje most már kielégítő s napról-napra nő katonában is, hadianyagban is.

Részben ennek bizonyítása volt a napokban megtartott légi hadgyakorlat. Hétszázötven repülőgép vett részt ezen s bámulatra méltó mutatványokkal kápráztatták el a száz ezrekre menő nézőközönséget.

A hadgyakorlat keretében Anglia ellen intézett légitámadás elhárítása volt az egyik feladat, amit a védő haderő ezuttal sikeresen oldott meg.

Ilyen körülmények között mondott Eden külügyminiszter az alsóházban nagyszabású beszédet Anglia változatlan békeszándékáról, kijelentve, hogy Anglia szilárdan el van tökéltve, hogy megvédi nemzeti érdekeit a Földközi-tenger körül ép úgy, mint a világ bármely más pontján, de nem

tóinak néha hatvan-hetven kilométert kell megtenniök, amíg elérik szavazóközrüknek székhelyét. Főképen Szatmármegyében és Küküllőmegyében sérelmes a szavazóközrök beosztása. Biharmegyében kedden ejtették meg a községi választásokat. Itt a Magyar Párt megegyezést kötött a nemzeti parasztpárttal s 17 ezer 019 szavazatot kapott a kormánypárt 17 ezer 211 szavazatával szemben. A nagyszerű eredmény alapján négy magyarpárti tag jut be Biharmegye tanácsába. Bizunk abban, hogy a többi megyékben is ily szép sikert fog hozni a magyarságra nézve a választás s ezzel számarányuknak megfelelő számú taggal képviselhetik magukat a megyei tanácsokban.

Zavaros a belpolitikai helyzet. Bratianu György érdekes nyilatkozatot adott az „Opera Mundi“ párisi sajtóügynökségnek. Hangsúlyozta nyilatkozatában, hogy a belpolitikai helyzetet zavarosnak tartja, s az ástomállapot és a cenzura ellenére mi sem gátolja a szélsőséges vélemények szabad megnyilatkozását. Maniu dunavölgyi tervével kapcsolatban kijelentette, hogy ezt a tervet igen nehéz megvalósítani.

IPAROSOK FIGYELMÉBE!

AZ IPAROS

az új területek kis- és közép-
iparosainak országos hetilapja.

Megjelenik minden pénteken 10
nagy oldalon. - Előfizetés ára
negyedévi 75 lei. Kérjen mutat-
ványszámot a kiadóhivataltól!

Arad, Str. Bratianu 18.
Iparos-Ötthon.

• Hírek •

Unitáriusok nagygyűlése Angliában. A világ összes unitáriusainak kiküldöttjei augusztus első napjaiban Angliában gyülekeznek, hogy vallásuk ügyeit megtárgyalják. A nagygyűlésre Dr. Varga Béla főjegyző vezetése alatt Erdélyből is számosan kiutaztak. Ezek között van Kővári Jakab kénosi lelkész is, aki angliai tapasztalatairól lapunk hasábjain fog beszámolni. Első érdekes cikkét mai számunkban közöljük.

A gyermekek javáért. A házasságon kívül született gyermekek Dániában is, mint mindenütt, az anya nevét viselte. Mostantól kezdve a gyermek a „természetes apa“ nevét fogja megkapni, feltéve, ha az apaságot meg lehet állapítani. Új törvény szerint az anyát súlyos pénzbüntetéssel is kényszeríteni lehet az apa nevének kiszolgáltatására. A gyermeknek, miután nagykoru lett, vagyis betöltötte a 21-ik életévét, joga van azonban anyja családi nevét követelni. A törvény a továbbiakban kimondja, hogy amennyiben az apa vagyoni helyzete lehetővé teszi, úgy a gyermek 18-ik életévén túl is kötelezhető gyermektartásdíj fizetésére, illetve a gyermek magasabb iskolai kiképzési költségeinek fedezésére. Igen fontos intézkedése az új törvénynek, hogy ezentúl minden gyermeket egyenlő örökösödési jog illet meg. Tehát a házasságon kívül született gyermekek éppen olyan arányban örökölnek apjuktól, mint eddig a házasságon belül született gyermekek örököltek.

Magyar nyelv — a magyarok kisebbsítésére. A liberális kormány joggal hivatkozhatik arra a kétes dicsőségre, hogy mindent megtett a magyar nyelv visszaszorítására. Ugy látszik azonban, a magyar nyelvet szívesen hívja segítségül a magyar egység megbontására. Szatmármegyében magyarnyelvű falragaszokon szólítja föl a liberális párt a magyarokat ilyenképpen: — Ne szavazzatok a Magyar Pártra, mert annak vezetői soha sem tesznek semmit a nép érdekében! Meg hogy: — A Magyar Párt vezetői voltak azok, akik megakadályozták a románok és magyarok kibékülését! Azt hisszük, hogy a szép magyar szavak nem fogják megtéveszteni a magyar szavazókat.

A hármás ikrek keresztelője. Kispesten Kálmán Benjámín kocsis huszonhatéves feleségének hármás ikrei születtek. A gyermekek keresztanyaságát Darányi miniszterelnök felesége vállalta el. Jánost, Ilést és Julist egymásután tartotta keresztvív alá.

Tízenny darab dió egyetlen száron. A természet ritkaságai között is furcsa jelenség az a diófűrt, amely Magyarországon, Nagykanizsán nő az egyik kertben. Az öreg diófán 11 darab dió csüng egyetlen száron, mint egy hatalmas szőlőfűrt.

A hipnotikus gyógy mód és az évezredes hindu okkultizmus összefüggéseiről, a fakirok, yogik és rishik világának rejtelmeiről közöl rendkívül érdekes cikkeket a Tolnai Világlapja legújabb száma, amely gazdag tartalmából kiemelkednek még: az elmebaj ujszerű gyógyítási eljárásáról, az amerikai életről s a kutya-idomítás csodájáról szóló tudósítások.

Halálos szerencsétlenséget okozott egy kisgyermek. Brehar Lukrécia, dési tisztviselőnő vidéken lakó rokonát látogatta meg. Mikor a látogatás végén kocsin a pályaudvar felé igyekezett, az állomásfőnök kiscfia játék közben egy bádogdobozt dobott a lovak elé. Az állatok megbokrosodtak, elragadták a kocsit és Brehar Lukrécia, hogy elkerülje a veszélyt, kiugrott a kocsiból. Olyan szerencsétlenül esett, hogy a hátgerince eltört és nyomban meghalt. Holttestét Désre szállították.

Ingyen kapható a legjobb szépitőszert. Trimble András dr. angol tisztifőorvos írja a „Jó egészség” című közegészségügyi szaklapban, hogy a természet ingyen adja az egyetlen megbízható szépitőszert, ami nem egyéb, mint a friss levegő és a tiszta hideg víz. Ennek használata szebb és frissebb rózsákat varázsol a nők arcára, mint a legdrágább arcfesték és kenőcs.

Betörők garázdálkodása. Már nemcsak városon történnek betörések, hanem eldugott falvak házeit is fölkeresik a fosztogatók. Közelebről a marosmegyei Tompa községben garázdálkodtak a dologkerülő ragadozók. Magyar Mihály gazdálkodó a határon dolgozott családjával s ezt az alkalmat használták föl a betörők a ház kifosztására. A lakás ajtaját álkulccsal nyitották fel és a házból ruhaneműeket, házi felszereléseket, pénzt és egyéb érték tárgyakat vittek magukkal. A bevezetett vizsgálat során a csendőrség megállapította, hogy a betörést Lázár Sándor marosvásárhelyi lakos követte el Ferenczi Péter székelysárdi illetőségű társa segítségével. A

csendőrség mindkettőjüket őrizetbe vette. Ferenczi a vallatás során beismerte, hogy ők követették el a betörést és az ellopott dolgokat zsákokban székelysárdi lakására szállították, majd felesége Marosvásárhelyre és Borszékre, később pedig Szovátára utazott, ahol az elrabolt dolgok jórészét már értékesítette is. Lázár tagadja, hogy a betörésben részt vett volna. A betörés ügyében az őrizetbe vett két marosmegyei lakos ellen még folyik a vizsgálát. — Alsóbölkény községben ugyancsak betörés ügyében tettek feljelentést a csendőrségen Pestic Francisc és Fábián György kereskedők. A feljelentők üzletébe az elmúlt éjszaka ismeretlen tettesek hatoltak be s nagymennyiségű bőrárut vittek magukkal. A nyomozás megállapította, hogy a betörést Moldován József és Rostás Danila gazdálkodók követték el. Az eljárás folyik.

Az esős évszak sem akadályozza már a közlekedést Abessziniában. Abessziniában a napokban beköszönt az esős évszak és ez mintegy négy-öt hónapra szinte teljesen elzárja a külvilágtól az országot. Annak

idején a hadműveletek megindításánál és befejezésénél is különös tekintettel voltak az időjárás változásaira. Abesszini meghódítása után a gyarmati kormány egyik első feladatának tekintette, hogy az esős évszak alatt is fennmaradjon az összeköttetés az országrészek között. A főutvonalakat az egész országban teljesen biztosították és alkalmassá tették arra, hogy elviseljék a hónapokig tartó eszést. Különös gonddal biztosították az Asmara—Addisz-Abeba között vezető 1100 kilométeres ut járhatóságát az esős hónapokra. Az utóbbi napokban is még több hidat avattak fel, hogy a megáradó folyók ne szakithassák meg a közlekedést.

Mit jelentenek a keresztnevek? A keresztnevek eredeti jelentésével ma már alig törődik valaki. Épp ezért meglepő, ha a következőket halljuk. Eszter neve csillagot jelent. Gáspár perzsául: kincstárnok. Tamás arab származású név és azt jelenti, hogy iker. Vera is arab eredetű és hitet jelent. Vilmos német eredetű és azt jelenti, hogy hősiesség sisakja. Rudolf: a farkasok hírnöke. Ferenc azt

Transzilvánia legjobb mezőgazdasági és közigazdasági szaklapja a

MEZŐGAZDASÁGI SZEMLE

Mutatványszámot ingyen küld a kiadóhivatal: Cluj Str. Baron L. Pop 5. szám.

Előfizetési díja egész évre csak 80 lel.

jelent: szabad. Zsidó eredetű név a József; azt jelent: gyarapító. Sára is zsidó eredetű név: hercegnőt jelent. Igazi magyar nevek: Piroska; értelme nyilván az arcszinre vonatkozik, Gyöngyike is érthető. — Gyula eredeti magyar név és méltóságot jelentett. Zsolt, Zoltán, Endre, Béla, Árpád, Elemér mind ősmagyar eredetű nevek.

Az anyamedve szétmarcangolt egy leánykát. A háromszéti Zernye-telepen Polacsek Stefánia 9 éves kisleány néhány társával együtt a közeli erdőbe ment gombát szedni. Gombázás közben nem vették észre, hogy közelükben sompolyog két medvebocs. Polacsek Stefánia a bocsok felé indult, mire a bózóthól előrohant az anyamedve s rárontott a szerencsétlen leánykára, akit egy csapással agyonütött. A többiek sikoltozva rohantak el és szerencsére sikerült is nekik a fenevad dühétől elmenekülniök. Másnap a gyerekek elbeszélése nyomán a csendőrség felkutatja a szerencsétlenség színhelyét, ahol meg is találták a vérbefagyott gyermek holttestét. Még aznap a környékbeli vadászok hajtvadászatot rendeztek, melynek során többek között két medvét, egy hiuzt, két vadmacskát és egy ordast terítettek le.

Küzdelem a szunyogok ellen. Az olasz főváros tengeri kikötője, Ostia közelében egy mártani intézet most fecsketenyésztőtelepet állított fel. Ezer-

nyi fecsketenyésztőt keltenek ki mesterségesen, azután a kis fecskéket megszelidítik, majd néhány héttel később szabadonbocsátják őket. A megszelidített fecskefiókák ott maradnak a környéken, tekintettel arra, hogy a fecske roppant ragaszkodik ahhoz a helyhez, amelyen felnevelkedett. Ez is a tenyésztésnek a tulajdonképpeni célja. Tudniillik a vidék tele van maláriaszunyogokkal, ami a fecskék kedvenc tápláléka. Így pusztítják ki azután a kis madarak a partvidék legveszedelmesebb szunyogfajtáját. Eddig még jobb módszert a szunyogok pusztítására nem tudtak kitalálni. A fecskék oly szelídek, hogy nevelőjük fütttyére rögtön visszajönnek.

Szülés fájdalom nélkül. Egy nemzetközi orvosi nagygyűlésen megállapították, hogy a mai zsihasztó szerekkel a szülés fájdalmait el lehet oszlatni. Az orvosok közt élénk vita folyt le arra nézve, hogy helyes dolgo-e a szülést fájdalomtól mentesíteni. Sokan voltak azon a véleményen, hogy ezen a téren nem kell beavatkozni a természet dolgába — Főlelevenítik Viktoria királynő esetét, akinek udvari orvosa szintén orvosszert ajánlt a szülés fájdalmai ellen. A királynő ezt a vallás parancsaira hivatkozva, nem fogadta el.

Windsor herceg Erdélybe jön? A Bihar megyei Cséhtelek községben lakik Wertheimstein Viktor földbirtokos. A birtokos rokonságban van azzal a Rothschild báróval, akinél Windsor herceg Ausztriában lakni szokott. Hír szerint Windsor herceg közelebről Erdélybe jön és a cséhteleki kastélyba fog megszállni.

A tulzott építkezés súlyos építkezési válságot okozott Bucurestiben! Bucurestiben néhány év óta gombamódra épülnek az amerikai formájú nagyházak. A több emeletes paloták építésének újabb lendületet adott az elmúlt évben a frank értékének csökkenése. Mindenki igyekezett készpénzét ingatlanokba fektetni. Így megfelelő előszámítás és gondosság mellőzésével sorra épültek az új tömbházak. Az új lakásokban annyi új kiadó lakás állott a bérlők rendelkezésére, hogy a régi házak bérlői lakásaikat nem tudják kiadni. — Emellett a legutóbb épült negyvenhat óriási palota lakásai is üresen állanak, mert az összes bérlők el tudtak helyezkedni az eddig épült bérpalotákban. Az újonnan épült tömbházakat építetőik máris árusítják, mert nem tudják fizetni a felvett kölcsönök törlesztését és kamatait. A vállalkozók is anyagi nehézségekkel küzdenek, mert munkájukért nem kapták meg az ellenértéket. Így Bucurestí új palotái nagy gazdasági bajok forrásává váltak.

Kérjen mutatószámot gyermeke számára az

Uj Cimborá

című képes gyermeklapból. Megjelenik havonta háromszor. Előfizetési díj egész évre 200, félévre 100, negyedévre 50 lej. Szerkesztőség és kiadóhivatal Cluj, Str. Baron L. Pop 5.

Az egyik leggazdagabb indiai maharadzsa Budapesten. India egyik dús gazdag fejedelméről érdekes képekkel illusztrált cikket közöl a Délbáb új száma, amely nagy terjedelemben és gazdag tartalommal jelent meg.

Ujfajta téglát talált fel egy magyar feltaláló. Karmanóczy József amerikai, magyar építész ujszerű téglát talált fel. Az ujfajta téglá minden irányban pontosan összekapcsolódik a másik téglával és ilyen módon felhasználásával habarcs nélkül szilárd falakat lehet építeni. Az új találmány lehetővé teszi ferde falak építését is. Az amerikai szakértők egyhangulag megállapítják, hogy a magyar építész találmánya forradalmi újítást jelent az építészetben.

A párisi világkiállítás bor-kutja. A francia szőlősgazdák a párisi világkiállításon szép borházban állították ki termékeiket. A borház előtt gyönyörűen rendezett kertben szökőkút van. A szökőkútból azonban nem víz, hanem bor szökik. A látogatóknak ingyen szabad kostolni a szökőkút borából. A francia bortermelők ezzel az ügyes fogással óriási érdeklődést keltettek kiállításuk iránt. Természetesen, a haszon sem marad el, mert a látogatók nagyon sok bort vásárolnak.

A autó tolvaj és a kisgyermek. Utica, északamerikai városban egy tolvaj autót lopott. Nehány perc múlva észrevette, hogy az autó hátulós ülésén kis gyermek fekszik. Azonnal visszahajtott arra a helyre, ahonnan a autót ellopta, mert nem akarta, hogy mint gyermekrablót halálra ítéljék.

A magyar nyelvtanításért. Most tartotta közgyűlését Gagy községben a székelykeresztúri unitárius egyházkör, amelyen kisebbségi szempontból fontos határozatokat hozott a gyűlés. Számbavette, hogy az állami iskolákban már évek óta nem tanítanak magyarul s ezért a

vallásoktatás szinte lehetetlenné vált. A gyermekek sem írni, sem olvasni nem tudnak magyarul. Ugyanis az új iskolai törvény rendelkezései értelmében egy tanítónak jelen kell lennie a vallásórán s ezalatt a pap sem taníthatja meg a gyermekeket a tankönyv elolvasására. Marosy Márton szentmihályi lelkész indítványára azt a határozatot hozta a köri gyűlés, hogy a központi főhatóságot és a Magyar Párt parlamenti csoportját kéri fel, hogy járjanak közbe a közoktatási miniszternél és eszközöljenek ki módot és alkalmat a magyar nyelvnek az állami iskolában való tanítására olyan formában, hogy állítsák vissza a régebbi magyar tagozatu állami iskolákat. Ugyancsak a gyűlés alkalmával nevezetes vendége volt a székelykeresztúri unitárius egyházkörnek. Dr. Csiky Gábor budapesti unitárius lelkész társaságában Székelykeresztúrra érkezett Th. Robinson Andor amerikai unitárius lelkész. A világműveltség utban levő angol lelkész a következőket mondta az egyházvezetőknek:

— Igen nagy örömmre szolgál, hogy Dávid Ferenc földjén járhatok, mert ez a föld olyan a világ unitáriusai számára, mint Mekka a mohamedánoknak, szent föld, ahova mindenki igyekszik életében elvándorolni.

Az angol papot meleg szeretettel fogadták és bensőséges ünnepségben részesítették a székelyföldi unitáriusok.

Aki megölette bátyját. Csiky Gergely Székelykövesd községbeli gazdálkodót az elmúlt év tavaszán holtan találták lakásában. Először azt hitték, hogy a háboruban idegbajt szerzett gazdálkodó felakasztotta magát,

később azonban kiderült, hogy a magatehetetlen embert az áldozat öccsének, Csiki Sándornak felbujtására egy Zöld Sándor nevű legény ölte meg. Zöld vallomása alapján a csendőrség a felbujtót is őrizetbe vette s a gyilkossal együtt egy pincébe zárta. Egy elbujtatott csendőr kihallgatta, hogy a felbujtó pénzt, dohányt és földet ígért a gyilkos legénynek, ha mindent magára vállal. A törvényszék ennek ellenére csak Zöldet sújtotta tíz évi fegyházbüntetéssel, Csikit bizonyítékok hiányában felmentette. Felelősség során az ügy a tábla elé került. A felelősségi tárgyaláson kiderült, hogy Csiki Gergely özvegye és a felbujtó még az áldozat életében szerelmi viszonyt folytattak egymással. A döntő bizonyítékok alapján a meggyilkolt gazdálkodó öccse elnyerte méltó büntetését: a tábla gyilkosságra való felbujtásban bűnösnek találta s öt is tíz évi fegyházbüntetésre ítélte.

Július 25-től kivonták a magánforgalomból az ezüst százlejeseket. A minisztertanács július 19-i ülésén meghallgatta a pénzügyminiszter jelentését, a következő minisztertanácsi naplót tette közzé: 1. szakasz. Az ezüst százlejes érepénzeket 1937 július 25-ig bezárólag kivonják a forgalomból. Ez időpont után a százlejeseket csak adófizetéseknel, pénzügyigazgatóságnál történt befizetéseknel lehet majd használni, de beválthatók lesznek más váltópénzre a Nemzeti Bank pénztárainál. 2. szakasz. Az adóknak és egyéb állami illetményeknek ezüst százlejesekben történő fizetéseknek határideje 1937 október 25-én bezárólag 12 óra, mely időtől kezdve a százlejes ezüstpénz forgalmi értéke megszűnik.

A "MAGYAR NÉP"-et terjeszteni magyar kötelesség

MÉZŐGAZDASÁG:

ROVATSZERKESZTŐ: DR. SZÁSZ FERENC



Az oltás leghehelyesebb módja.

Régebb inkább oltással nemesítették a fákat, ma azonban mindenki tudja, hogy a legjobb oltási mód a szemzőoltás, mivel így nyerjük a legszebb, legegészségesebb és tartósabb fákat, mert így ejtünk az alanyon legkisebb sebet, mely hamar beforrik. Ezenkívül a szemzés a legkönnyebb oltási mód s megfogamzása is a legbiztosabb. Ez oltási móddal szép, egyenes éves hajtást kapunk, még a gyengén fejlődő törpe alanyokon is, sőt a gyorsan fejlődő csontmaguaknál egy év alatt igen gyakran kiültethető koronás oltványokat nyerünk.

Az alvószemzést július végétől szeptember közepéig végezzük. Korábban nem ajánlatos, mert a szem még abban az évben kihajtana és be nem érés miatt télen elfagyna. Alvószemzésnél az alanyt nemesítés alkalmával nem vágjuk vissza. Így a szem hozzánő ugyan az alanyhoz, de nem hajt ki csak a következő tavaszon.

A szemzőoltásnál tudnunk kell, hogy a megszedett oltóágakat nem lehet huzamosabb ideig eltartani. Legjobb a szedés után 24 órán belül a szemzést elvégezni. Ezért egyszerre csak annyi oltóágat szedjünk, amennyit rövidesen beszemezhetünk. Ha az oltóágat messziről kell beszerezniünk, és kénytelenek vagyunk két napra valót szedni, állítsuk vízbe és tegyük hűvös helyre. Az oltóágakat mindig egészséges és bőtermő fákról szedjük, mivel a nemes ággal, az anyafa jó vagy rossz tulajdonságát is átviszük. *Igyekezünk mindig a fa déli oldaláról megszedni a oltóágakat, mert érettebbek és jobban ki vannak fejlődve.* A megszedett oltóágakról a leveleket levágjuk oly módon, hogy 2—3 cm. levélnyel maradjon a szem mellett.

Szemzésre oly időt válasszunk, mikor nincs esős vagy szeles idő. Déli forróságban sem olthatunk sikeresen. Legal-

kalmasabb idő tehát a délelőtti 8—10 és délutáni 4—9 óra közötti idő. Szemzőoltásnál az a fontos, hogy azt gyorsan végezzük, oltókésünk pedig mindig éles és tiszta legyen. A szemzést a földtől 5—10 cm. magasságban végezzük az alany északi vagy keleti oldalán, hogy a nap a szemet ne érje. E magasságig kacorral az alanyt föltakarítjuk, mely után sima helyen oltókéssel (előbb vízszintes, azután függőleges) egy nyomtatott T alakú vágást ejtünk és kissé jobbra-balra a héjat felhántjuk. Az oltóágról egy szemet úgy vágunk le egyszeri vágással, hogy annak csirája is hozzákerüljön és jobb kezünkkel a levélnyelnél fogva a héj alá betoljuk, úgy, hogy a szempajzs felső része a vízszintes vágás alá kerüljön. Ezután raffiával bekötjük vigyázva, hogy a szem kint maradjon. 3—4 hét múlva a kötecsket megvizsgáljuk és azokat, amelyek a fa vastagodásánál fogva megszorultak levesszük, hogy a fába be ne vágjanak és lazábban újra visszakötjük.

Hogy a szemzés megeredt, azt annan tudjuk meg, ha két hét múlva a levélnyel nincs elszáradva és egy kis érintéstől leesik. Ha a levélnyel meg van barnulva és a szemre reászáradt, a szemzés nem sikerült. Ez esetben újra kell azt oltanunk. — Többször tapasztalhatjuk, hogy habár összel a szem nagyon jól megeredt, tavasszal mégsem hajt ki. Ezek télen elfagytak vagy pedig fejletlen volt a szem, mit az oltáshoz használtunk. Igen ajánlatos minden alanyba (különösen a csontmaguaknál) két szemet helyezni; így ha az egyik el is fagy, a másik csak kihajt. A szemeket egymással ellenkező oldalra helyezzük. Tavasszal, ha mind a két szem kihajtana, a szebbet meghagyjuk és a gyengébbet eltávolítjuk. Így elérjük azt, hogy minden csemeténk megfogamzik.

Benczédy Márton.

Angliai képek.

— **Hogyan szorgalmazták az angolok a tejfogyasztást? —
Jótevény alapítványok az állatkinzás megakadályozására. —**

A tejtermelés Angliában az utóbbi években nagy mértékben fokozódott s a kormány mindent megtesz, hogy a tejfogyasztást népszerűsítse. Óriási plakátok hirdetik mindenfelé, hogy a tej a leg-egészségesebb, legtermészetesebb táplálék. Azonban, ugyilátszik, belátták, hogy még a józanul számító angol sem hallgat mindig az ész szavára, hanem sokszor inkább hajlandó a divat s a külsőség után menni. Így megpróbálták az embereket a gyengébbik oldalukon vonzani a tejfogyasztók táborába. Nagy városokban az ugynevezett bárókban (uri korcsma-féle) fogyasztják a különféle mesterségesen kevert, hűtött, szinesített, és édesített italokat. Az ilyen bárók rendkívül látogatottak és népszerűek. A tejfogyasztás hirdetői, amikor látták, hogy a józan rábeszéléssel nem sokra mennek, a kerülő utat választották. (Az embereket legnehezebb saját, igazi érdekük szolgálatába állítani.)

Látva a szeszes italok bárjának nagy népszerűségét, egy merész ötlettel „tejbárókat“ rendeztek be. A tejet különböző gyümölcsnedvek hozzáadásával megszinesítették, izletesebbé tették. Különb-nél különb színeket és ízeket sikerült így létrehozni. Azonkívül szénsavasán pezsgővé tették (mint amilyen a szódavíz, vagy a borvíz) jégbehűtötték stb. Ezzel az eljárással rendkívül izletessé és változatossá tették a tejet.

A tömeg először nevette az újítást, azt mondva, hogy a tej gyermekeknek való. Később belátták, hogy a „tejbárba“ menni is van olyan férfias dolog, mint a tulajdonképeni korcsmát jelentő szeszesital bárba. Ma a tejbárók hihetetlenül népszerűvé lettek. London minden nagyobb utcájában van néhány tejbár. Ajtajai tárva nyitva egész nap, s a nyitott ajtókon keresztül, különösen a déli s esti órákban csak úgy hullámszik a tömeg. A magas pult mellett álldegálva vastag szalmaszálakon keresztül szívják a jég-

behűtött, szinesített, izesített életadó — tejet.

Egy másik intézkedés ismét nagyban hozzájárult a tej népszerűsítéséhez. Az angol kormány elrendelte, hogy minden elemi iskolában olcsó tejhez kell juttatni a gyermekeket. Az elemi iskolákban elfogyasztott tej fele árát a kormány fizeti. Az olyan szegény gyermekek részére, akik ezt a fele árat sem tudják megfizetni, vagy az állam fizeti egészen, vagy pedig valamely jótevény nőegylet stb. Angol kollegám mondja, hogy számos esetben megtörtént, hogy olyan gyermekek, akik a tejet otthon soha meg nem itták, kezdtek pénzt kérni tejre. A szülők adtak nekik, de nem akarták elhinni, hogy csakugyan tejre költik. Ezért ellopóztak az iskolába, hogy meglássák, mit csinál a fiuk. S óriási volt meglepetésük, amikor látták, hogy gyermekük, aki otthon soha tejet nem fogyasztott, szépen sorba áll a többivel s mohón szívja a szalmaszálon keresztül az üvegből a tejet.

Egyik nagy angol lap újabb lépésről ad számot.

Egy népjóléti tanács, amelynek célja, hogy minden angol család részére a létfontartás feltétlen szükségleteit biztosítsa, népes küldöttséget vezetett az egészségügyi miniszter elé. A küldöttség vezetője arra kérte a kormányt, hogy tegye lehetővé, hogy a várandós anyák, csecsemők, s iskolaköteles fiatalabb gyermekek is feleáron kaphassanak tejet. Érvelésük során kifejtették, hogy az az egymillió-hatszáz ezer font (körülbelül ezermillió lej), amit a kormány így tejárpótlásul kifizetne, busásan kifizetné magát a nemzet egészségügyi állapotának fejlődésében.

London még mindig azok közé a városok közé tartozik, amely különösen a teherforgalom jelentős részét lószekerek által bonvolítja le. Ez még inkább így volt a múltban. Ha az ember meredekebb

utcaik aljánál jár, ahol a teherforgalom nagyobb, több helyt láthat egy-egy embert állni egy felhámozott, szép, nagy, izmos lóval. Amikor egy-egy nehéz teherrel megrakott szekér jön, az megáll az aljban, az ember minden szó nélkül oda megy, a szekérbe fogott lovak elejébe fogja lovát s segít felvontatni a terüt. A tetőnél köszönést, fizetést se várva, megy vissza az aljba lovával. Utána kérdezősködve, a következőket tudtam meg a lovas embertől:

Egy-egy jószivü, finomabb érzésü, gazdag asszony rendszeren évtizedekkel ez előtt, amikor az utcai teherforgalmat ugyszólván teljesen lószekerek bonyolították le, látta, hogy szegény lovak, hogy kinlódnak a meredek hágón felfelé nagy terhükkel. Végrendeletileg tekintélyes összeget hagyott arra a célra, hogy abból egy erős lovat tartsanak mindig s egy embert fizessenek, aki egész nap künn kell, hogy legyen a meredek aljában s mikor terüvel megrakott szekér jön, minden kérdés vagy fizetés nélkül, segítségére kell sietnie az igavonó állatoknak.

Az emberek igazi egyéniségüket a tömegben mutatják meg. A tömeget általában türelmetlenség jellemzi. Mennyire

más az angol tömeg! Mindennap gyönyörködöm fegyelmezettségiükben. London belvárosában 5—1/27 óra között van a legnagyobb forgalom, a délutáni órákban. A londoniak a rohanás óráinak nevezik ezt az időt. Százezerszámra jönnek munkájukból hivatalnokok, kereskedők, iparosok és munkások egyaránt. Mindenki siet, hogy mielőbb otthon lehessen, házában, kertjében, ami bizony legtöbbször 15—20 km. távolságra van a városban munkahelyétől. De milyen más ez a sietés, mint, amit Európa többi részében lát az ember! Autóban, villamosmegállóknál az emberek kettős sorokban állanak a járdán, mindenki az előtte levő hátamögé áll. Nincs, láрма, nincs lökdösődés. Aki előbb jött, előbb ül fel, aki később, később, példás rendben s türelemmel. Egy hangos szó nem hallszik. Pédig sokszor megfigyeltem, rendőr sohasem irányítja, formálja, rendezi ezt a tömeget, csupán csak a türelem, önfegyelem s az igazságnak — nemesak hirdetése — hanem követése.

Ha ezt a képet látja az ember, könnyen megértheti, hogy miért tudott az angol világbirodalmat alakítani.

(London.)

Kövári Jakab
unitárius lelkész.

Nagy almatermés Nagyban-vidékén. Hosszu évek óta nem volt olyan hatalmas almatermés Bányavidéknek, mint az idén. A beérkezett jelentések alapján szakkörök arra számítanak, hogy mintegy nyolcszáz vagon almát vihetnek ki a megyéből külföldre. Ilyen mennyiségű almát még sohasem termelt a bányavidék. A megyében megjelentek a besszarábiai gyümölcsexportörök s csaknem az egész termést összevásárolták. A termelők igen jó árat kapnak a kitünő minőségű almáért.

A piacra kerülő óriási nagyságu paradicsom termesztésének egyszerű titka van. Az ilyen nagy paradicsom nem más fajta, hanem megfelelő

kertészeti beavatkozással nevelik nagyra. A legfontosabb dolog a paradicsom termesztésében, hogy a felesleges hajtásokat eltávolítva, biztosítsuk a megmaradó virágok nagy gyümölcsé váló fejlődését. Emellett a nagy paradicsom termesztésének egyik legfőbb titka, hogy hetenként kétszer higitott trágyalével öntözzük meg a paradicsom töveket. A higitott trágyalé csodát teremt, óriási nagyságu paradicsomok fognak a növényeken teremni.

PIAC

Ötezer vagon búzát vettek a németek Romániától. Románia és Németország között hetek óta húzódik a búzaszállítási szerződés megkötése. Hosszas tárgyalások után végre a szállítási szerződést megkötötték. Románia ötezer vagon búzát szállít Németországnak, amelyet vagononként minőség szerint 49—56 ezer lej között fog elszámolni. A szállításnak szeptember hónap elsejéig meg kell történnie. A németek a buza ellenértékének fejében gépeket fognak szállítani a petroleum ipar számára. Egyidejűleg a szerződésben az is ki van kötve, hogy búzán kívül a németek borsót, bort és hizott disznót is fognak átvenni Romániától. Ezeknek a mezőgazdasági áruknak az értékét is természetben fogják, gépekkel törleszteni.

AZ ÉLETBŐL AZ ÉLETNEK.

Az igazi Anya.

A Szentírás elbeszéli, hogy Mózes atyja milyen gonddal, komoly felelősségérzéssel választott feleséget magának és nem csalódott feleségében, gyermekének anyjában. Az a hőslékü asszony tudta, mit jelent egy szenvedő, halálos próbák terhe alatt vivődő nép körében édesanyának lenni. Neki nem volt teher a gyermek, de drága kincs, akit hősi önfeláldozásának minden erejével, találékonyságának minden eszközével megtartani, népe, Isten számára felnevelni akart. Oh, hogy rejtegethette annyi remegő aggodalom bánata között ezt a gyermeket. Ki tudná leírni azt a vivődő és mégis bizó hitet, amellyel elhelyezte a gyékény ládácskába gyermeket s letette a folyóvíz szélén a sás közé? Csoda-e, hogy az irgalmas Isten gondviselésének végtelen eszközeivel szabadulást szerzett egy ilyen anya gyermekének a lehetségesé tette, hogy 'dajkálgató szeretetének karjaiba vehesse? Azonban a legesodálatosabb az, ahogyan 'dajkálta ez az anya gyermekét. Mekkora türelem kellett ahhoz, hogy a Faraó leányának s mégis magának, mégis népének nevelje gyermekét, hogy gyermeke szívébe ugy csókolja bele a szenvedő népe iránti hűséget, hogy az a gyermek egyszer hatalmat, fényes udvar kényelmét, gazdagságot és minden 'dicsőséget el tudjon dobni magától, hogy ezer halál veszedelme, kibeszélhetetlen kín és gyötrelme vállalása között megpróbáltatott népe hőse lehessen?

Van még egy vonás e hőslékü asszony életében, amelyet nem mellőzhetünk hallgatással. E történetből látjuk, hogy az édesanya milyen igazi, megértő, áldott segítőtársat nevelt magának leányában, a Mózes néjében, aki annyi gyöngéd hűséggel, odaadással segített édesanyjának. Egy háznép, melynek minden szeretete, minden gondja, minden találékonysága: a gyermek megtartása. Mózes példája mutatja, hogy milyen áldást tud adni az egész világ számára egy ilyen házon keresztül az Isten. Ez az anya, ennek az

anyának gondja, terhe, életének áldása, álljon az édesanyák és testvérek lelke előtt.

Az anyaság szépségéről beszélhetünk, de nem beszélhetünk anélkül, hogy világosan ne lássuk és ne hirdessük, hogy az anyaság fájdalom, szenvedés, álmatlan éjszakák, őrlő aggodalmak, soha meg nem szünő vivődások vállalása ebben a világban. Aki ezt a gondot, fájdalmat és áldozatot nem vállalja, annak lehet gyermeke, de az nem lehet édesanya soha. Anyák munkájának, éjt, napot egyétező szolgálatának magvetéséből nő ki a jövő aratása. A kérdés az, vállalják-e ma a nők ezt a gondot, ezt az áldozatot? Egy megújulás után esengő világ tekint az anyákra várakozással? Édes anyák, készek vagytok-e a hívő lélek imádságával, szépségeitek tudatos feláldozásával gyermekeket adni és nevelni a jóság, az igazság, a szeretet szolgálatára? Tudjátok meg, hogy a férfiak hősiessége nem elég, sőt hiábavaló népünk megtartására. Ma, de voltaképen minden időben, amikor a világ erkölcsi megújulásáról van szó, inkább az anyák hűségén, imádságán, szolgálatán fordul meg minden. Az emberi élet 'dicsősége és értéke azonban mégis csak a jövő szolgálatában vált áldozat nagyságában áll.

A női élet megdicsőülése az anyaság áldozata, viszont a női méltóságnak lealacsonyítása, ha a nő szépségének és lelkének minden gazdagságát a gyönyört kereső léhaság eszközéül adja. Ha elpusztulunk s jövőnk sirba hanyatlik, annak elsősorban az lesz az oka, ha nőink lelkéből kivesz a felelősség az anyai gond vállalásával betöltendő szolgálatnak szent köteleztetésével szemben.

Ha ilyen körülményekkel állunk az anyákkal szemben, akkor hangsúlyoznunk kell azt is, hogy az anyák részére is biztosítani kell a tiszteletet és védelmet. Egy olyan társadalom, amelyben az anyaság tisztelete kivész, menthetetlenül elpusztul.

Mulattató

CSAK EGY MARAD.

*Zsindelyes ház. Kis ablakát
A vadszöllő beszötte.
Rácsos kerítés környezi
S kényelmes pad előtte.*

*Hatalmas tölgy az udvarán,
Rajt' a nap fénye játszik.
Virágágyak köröskörül,
Bennük friss rózsza, jácint.*

*Kisér az élet harcain
Lelkünk ez édes álma,
Hányszor sóhajtjuk vágyva ezt:
Bár csak valóra válna!*

*Kik a városba törtetünk
Kenyérért küzdve, fázva,
Hisszük, egykor megpihenünk
Ily zsindelyfödéte házba?*

*Egykor, egykor... S amint suhan
Éltünk sok szürke napja,
Álomházunkból, hej, lehull
Mindig egy más darabja.*

*Eltűnik friss vadszölléje,
S elsöpri mind a rózsát
Virágágyastól lassudan
A keserű valóság.*

*És végre csak a tölgy marad,
Az is pár deszkaszálnak,
Melyek közé egy álmódó,
Fáradt szívet bezárnak.*

Feleki Sándor.

Minden a rokoné lesz.

Nemere Sándorné beteg volt, erősen beteg. De senki sem hitte el neki. Sem a szomszédok, sem a rokonok, akik pedig legerősebben várták titokban halálát — az Isten ne vegye bünökiül, — mert ők voltak és lehettek csak törvényes örökösei.

Az ura már régen halott volt Nemere Sándornénak. Az ura, akire még halála

után sem tudott sok jót mondani. Ha mégis emlegette, — és ezt elég gyakran cselekedte, — elmondotta róla, hogy részeges volt, hogy tekergő volt, hogy a sirkövet sem igen érdemli meg, amelyet a tavaly csináltatott két mázsa buzáért. De hát ő vallásos lélek, és mégis megcsináltatta, — az Isten panaszképpen ne vegye — és ilyenkor még keresztet is vetett özvegy Nemere Sándorné.

Aztán egyszer csak fogta magát és lefeküdt. Nagy dolog ez olyan jó és szorgalmas asszonynál, mint Nemere Sándorné volt világeletében. De azért lefeküdt. Azt mondotta: — itt is fáj, ott is fáj. A végén már azt sem tudta hol fáj. Csak azt hajtogatta, hogy ő bizony meg is fog halni. Még a tavaszt sem éri meg. Még talán a jövő hetet sem.

Először csak úgy a kopasz ládán fekiüdt Nemere Sándorné. Nem akarta koptatni az ágyneműit. Sajnálta. — Kell a rokonoknak — mondotta.

Aztán lefeküdt az ágyba is. De csak egy párnát tett feje alá. És csak egy szürke ványolt pokrőccal takarózkodott, — mondván, hogy az nem kopik annyira a használatból.

*

Volt Nemere Sándornénak egy cseledeje, — az öreg Egri. Ez a vén ebcsont pótolta az urát dologban, és ha kellett, veszekedésben is kitünő ellenfélre talált benne. Mert sokszor úgy veszekedtek éppen, — mintha házas társak lettek volna.

Ebben a kényszeredett helyzetben is őt szólította magához az asszony:

— Hallja, menjen el a rokonokhoz. Hivja ide őket. Lehet, hogy azt mondják, mint a multkor, hogy most éppen nincs idejük. De mondja meg nekik, hogy beteg vagyok és még ma meg fogok halni.

— Dehogy hal, elég vén asszony van az ördögök birodalmában! — csufolódott a szolgál.

De mikor kiment az ajtón s még egyszer visszanézett a beteg asszonyra: látta, hogy még talán igazság is lehet abból, amit mondott. Megindult hát a rokonokhoz hátratett kezekkel, lehajtott fejjel. És ebben a percben még sajnálta is asszonyát.

A rokonok pedig, — a jó rokonok, — akik máskor sohasem keresték fel öreg nagynénjüket, — most egyszerre rohanva futottak a közös találkozóra. Amikor pedig mindenik meggyőződött arról, hogy bizony, ők mind egyformán szeretik Rózsa nénit, — mert ni, — mind eljöttek, egy kicsit haraggal gondoltak nemcsak rá, hanem egymásra is, mert elég szép számú volt ez a rokonság.

A beteg asszony feléjük fordult és csöndesen kérdezte:

— Mind itt vagytok?...

A rokonok pedig semmit sem szóltak. Csak mindenik a legszomorubb arcát kereste.

— Na, akkor halljátok végrendelezésemet: — Minden a tietek. Minden, ami eddig enyém volt. Kivéve egy tehén, — a Gyöngyös. Ez az Egrié. Ez a fizetése. Nem baj, amiért nem telt ki az eszbenjeje. Hü volt. Ezt neki hagyom. És most már jöhet a pap is.

Jött a pap. A plebános. Mert Rózsa néni gyönni is akart minden hívő és jó katolikus utolsó földi cselekedete szerint.

Nemere Sándorné nem csinált nagy dolgot a halálból, — mint ahogyan az életből sem. Amig élt, örökké úgy lóttintott, mintha hét gyermeke lett volna. És mikor beteg volt és megérezte, hogy menni kell, hát ment. Mint aki tudta, hogy egy sem lehet oda mást küldeni magahelyett.

A temetés után törre gyültek össze a rokonok. Volt közöttük olyan is, aki a szellemét törülgette. De bizony nem a részvételtől, — hanem bizonyos tárgyak sajnálatától, melyek iránt egy másik rokon hamarabb kimutatta ragaszkodását.

A végrendelet értelmében elvittek szerteszéjjel mindent az örökölő rokonok. Csak azon az egyetlen borjun nem tudtak békésen megosztani, amelyet aztán le is titítottak a torra.

Egri, az öreg eseléd pedig bement az istállóba. A rokonok már innen is elhurcolták mindent az utolsó borjufaragig. Csak a Gyöngyös kérődzött egyedül a hosszú jászolhoz kötve. Az öreg Egri odament a tehénhez. Lehuzta a fejét. Rábo-

rult a nyakára. És sirt, sirt, sirt, — éppen mint a temetőben. Nem tudta, kit sirat. A halott asszonyát, vagy önmagát.

Aztán visszaindult a ház felé. Bent a rokonok veszekedtek és kiabáltak, hogy az az „idegen“ miért örököl az ők nagynénjüktől? Miért? Hiszen az a tehén is őket illeti. Az a vén gazember még a kosztját sem érdemli dolgáért...

Az öreg Egri csak állott az ajtóban. A legfelső lépcsőfokon. Meg akarta fogni a kilincset, hogy belépjen. De nem volt rá ereje. Kitárta öreg, reszkető karjait. Szétvetett lábakkal állott és nézett az ég felé. Szívét valami irtózatossá keserűség facsarta. És ahogy a száján kifért, úgy kiáltotta:

— Hej, jó asszonyom, áldott jó asszonyom!

Megtántorodott és lezuhant a magas lépcsőfokról. Elterült a földön szórtlanul. A rokonok nem sokat bibelődtek vele.

Az istállóból eloldották a Gyöngyöst. Osztozkodtak rajta. Mert ez is őket illette. Ők voltak a „rokonok“.

Biró János.

Marconi találmánya.

A Marconi találmánya a vezeték nélkül való táviró. Ehhez nem kellenek sürgönypóznák, nem kellenek ragyogó vörösrézdrótok sem, hogy azokon száguldjon végig a villamos áram, amely láthatatlan ugyan, mégis talán mindennél sebesebben továbbítja a híreket. A Marconi találmányával nem a rézdróton száguld a hír, hanem magában a levegőben, minden huzal és vezeték nélkül. A hajó legmagasabb árbócaig még csak rézdrótok viszik el a villamos áram szárnyain az üzenetet, de ott már aztán átröppen a levegőbe és száll, száll, mérhetetlen messzeségekig, amig utközben nem talál még egy olyan árbócot, amelynek aljában ott kopog ismét Marconi csodálatos találmánya.

Szorgalmas kis diák volt az olasz Bologna városában. Figyelmesen elnézegette, amint tanárai a finom műszerekkel kísérleteznek és amikor csak szerét ejthette, ő is furt, faragott, villamos mű-

szereket fabrikálgatott. Egyik tanára akkortájt magyarázgatta éppen a kis diákoknak, hogy egy nagy tudós fölfedezte, hogy a villamos áram hullámalakban a levegőben is száll, csak hogy nem valami nagyon messzire, legföljebb egy-két arasznyira.

— Az, aki rájön arra, — mondta a tanár, — hogy messzebbre is el tudjon repülni a villamos áram a levegőben, az lesz csak igazán a nagy feltaláló.

A kis Marconinak megdobbant a szive. Hej, ha ő lehetne az a valaki! És attól kezdve, mint kis diák is, folyvást csak evvel próbálkozott, ha egy kis vakációja akadt. Addig-addig mesterkedett, amíg csak egy olyan kis készüléket nem csinált, amely készülék fölvette a villamos áramot nagyobb távolságról is, minden drót nélkül, csak éppen a levegőből.

Megörült ennek a kis Marconi gyereknek. A villamos csengőt már drót nélkül is meg tudta szólaltatni. De nem szólt még senkinek a találmányáról. Eddig csak a szobájában próbálkozott vele pár lépésnyire, ott sikerült is a kísérlete, de ki tudja, talán csak véletlenül. Kint, a szabadban, száz méternyi távolságról, ott vajjon megszólal-e a csengő drót nélkül? Ezt akarta most kipróbálni.

Az öreg házmesterükkel jó barátságban volt, azt kérte meg, hogy legyen segítségére. Az öregnek volt egy ócska pisztolya is, azt megtöltötte vele és megkérte, hogy kísérje el a mezőre.

Amint kiértek, egy nagy topolyafa alatt a kis Marconi előszedte műszereit. A csengőt pedig odaadta a házmesternek, hogy vegye a hóna alá és menjen el vele vagy háromszáz lépésnyire, ahol egy domb van. Bujjon a domb mögé, ott tegye le a csengőt és várjon. És ha megszólal a csengő, akkor süsse el a pisztolyát.

— Mert tudja, bácsi — tette hozzá az elevenszemű fiúcska — olyan messziről nem hallom ám meg a csengetést, de még azt sem, ha maga nagyot kiált. De a dörrenést, azt hallom.

Az öreg házmester csak csóválta a fejét:

— Már hogy szólalna meg ez a csengő drót nélkül?

De azért mégis csak szót fogadott. A domb mögé ment, lerakta a csengőt, úgy ahogy azt a kis diák mondta és várt. Nem kellett sokáig várnia. A kis Marconi egy ideig igazgatott, babrálgatott a készüléken, aztán, amikor már mindent rendben talált, megnyomta a kis elefántcsont gombot. És várt. Egy pillanat, kettő, három... Hiszen már oda kellett volna érnie a villamos áramnak... És a pisztolydörrenés még mindig késik...

De a következő pillanatban, háromszáz lépésnyire, a domb mögül... mégis csak felhangzott a pisztoly dörrenése.

Drót nélkül is elrepült oda a villamos áram és háromszáz lépésnyi távolságról is megszólaltatta a csengőt, az öreg házmester legnagyobb bámulatára. Ugy elsodálkozott a jó öreg, amikor feleslített a csengő szava, hogy bámulatában elfelejtette elsütni az ócska pisztolyt és csak pár pillanat múlva jutott eszébe, hogy az a kis diák, ott a topolyafa alatt várja a jelet.

A pisztoly eldőrdült... És az a kis diák most már tudta, hogy föltalálta a drót nélküli táviratozást.

Ugy is történt. A találmányát most már könnyűszerrel tökéletesítette és azóta a nagy tengerjáró hajók valamennyinél ott van a Marconi találmánya, amelyhez nem kell drót, hogy az üzenetvivő táviratok átsuhanjanak egyik hajóról a másikra.

Balla Ignác



Olvassátok a „Keleti Ujság“-ot!

Apróságok • Adomák

Egy angol falu harca a magyar kecskebékákkal.

Egy apró, 350 lakosu angol falu, kétségbeesett harcot folytat a falu közelében levő patakokban, tavakban és nádasokban elszaporodott magyar kecskebékákkal. A jótorku és tenyérnagyságúra megnőtt magyar kecskebékák olyan éktermen lármat csapnak éjszakánként, hogy a brekegésük, állítólag, hat angol mérföldnyi távolságra is elhallatszik. A falu lakói a nyár ellenére is csukott ablakok és gondosan leeresztett ablakredőnyök mellett alszanak vagy aludnának, de a harsány béka-hangversenytől a legtöbben éjszakánként alig tudják a szemüket lehunyni.

A baj két évvel ezelőtt kezdődött. Egy londoni író a faluban házat vásárolt magának és mivel a nyár nagyon száraz volt, a patakokból kipusztultak a hangyák és a szunyogok nagyon elszaporodtak. Az író hallott valamit arról, hogy a magyar kecskebékák igen jól tudják pusztítani a szunyogokat. Londonban egy élettani intézetben valóban vásárolt is egy féltucatot a szunyogirtó magyar békából és szabadon engedte őket a kertjén át folyó patakon. A szunyogok eltűntek a környékről, de két év alatt a békák, amelyek, úgy látszik, jól érezték magukat az új környezetben, hatalmasan elszaporodtak és az időn az első tavasi napokban megkezdtek brekegő hangversenyüket.

A falu apraja-nagyja néhány hét óta minden szabad idejét békavadászattal tölti, de nem sok eredménnyel: a ravasz és élelmes brekegő állatok beve-

szik magukat a sűrű nádasba és bőszen hangversenyüket változatlan erővel fújják minden éjszaka.

A falucska lakói már a helyi képviselőhöz is fordultak, azzal a kéréssel, hogy intézzen interpellációt a földművelésügyi kormányzathoz, hátha az tudna segíteni rajtuk. A képviselő örömmel fogadta a gondolatot, mondván, hogy a sok komoly és lehangoló külpolitikai bizonytalanság közben a tisztelt házat biztosan felüldíti egy kicsit a mulatságos békahistória s jókedvében talán a földművelésügyi miniszter is majd csak tesz valamit.

A zsir csökkenti az éhségérzetet!

A tápszerek közül a zsir csökkenti legjobban az éhségérzetet. Egy angol egyetemi tanár ebből azt következteti, hogy akik fogyni akarnak, egyenek zsiros ételeket, mert hamarabb jóllaknak és végeredményében kevesebb táplálékot fogyasztanak, mint hogyha zsirtalan eledelkel élnek. Bizonyos tekintetben az angol egyetemi tanárnak igaza van. A mindennapi életben is tapasztalhatjuk, hogy aki sok zsiros ételt eszik, hamarosan jóllakik és elmegy az étvágya az evéstől. Az igazság azonban a középben van. Vagyis

annak, aki soványodni akar, nem kell tartózkodnia a zsiros eledelnek fogyasztásától, viszont a túlságosan zsiros étrendet mégis csak mellőznie kell, mert a zsir a leghizlalóbb tápszert.

Fogorvosnál.

Beteg: Megőrült, doktor ur? Ötszáz lejt követel egy foghuzásért?

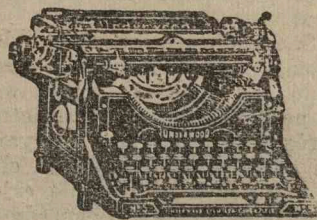
A fogorvos: Tulajdonképpen csak száz lejtbe kerül, de Ön úgy ordított, hogy négy másik beteg elszaladt félelmében. Azokért is fizetnie kell!

A szerkesztésért felel:

GYALLAY DOMOKOS

Írógépek

Smith Premier No 60. Remington, Underwood és Corona írógépek árában kaphatók.



Cyári rektár amerikai és német írógép és sokszorosító készülékekből. Speciális javítóműhely az összes rendszerű gépek részére. Használt írógépéből nagy rektár.

„RAPID“

ÍRÓGÉPVÁLLALAT

CLUJ, STR. REGINA MARIA 33

Készít és elad önköltségi áron minden versenyen felüli tiszta gyapju valódi **Homespune** úri és női szöveteket

DOMBRIA

háztiszta szövetek Cluj, átköltözött Str. Regina Maria 4 sz. alá. Bejárat Str. Bratianu 19. felől is. Nagyon fegyelmezett urinők, kik minden munkára vállalkoznak, szövéstanulásra elvállaltatnak.

Tanácsadó

Azon előfizetőink részére, akik bármely ügyből kifolyólag tanácsra szorulnak, ezen rovatunkban készségesen megadjuk a választ. — Tekintettel arra hogy szakértőinknek a tanácsadásért fizetniük kell, felkérjük olvasóinkat, hogy a beküldött tanácskérő levélhez mellékeljenek 20 lejt, (orvosi tanácsokért 30 lejt), könnyebbség okáért bélyegben. A tanácsadás költségeit mi nem fedezhetjük. Ha a választ levélben kívánják, ezenfelül még külön portódíj is beküldendő. — Csak azokra a levelekre válaszolunk, amelyekhez a 20 lejt is csatolva van. Fenntartjuk azonban azt a jogot, hogy olyan levelekre, amelyek közérdekűek, a választ lapunkban adjuk meg.

A. F. A kutyaóiban elszaporodott bolhákat a következő módon üzheti el: az óiban levő alomgaza tegyen friss diófaleveleket. A diófalevél erős szaga elűzi a bolhákat. Sok helyen ürömlevelet is használnak a bolhák ellen. Ajánljuk, próbálja meg a bolhák elűzését mind a két szer egyszerre való alkalmazásával.

B. S. Az olesőbb minőségű dohányok és pipafüst után visszamaradó kellemetlen szagot nagyon nehéz a szobából eltüntetni. Az erős szagot ugyanis ugyanolyan bomlástermékek idézik elő, mint amilyenek a trágyalé erjedésekor keletkeznek. Legeredményesebben eltüntetheti a kellemetlen szagot a következő módon: Készítsen gyenge ecetoldatot. Az elkészített ecetesvizet permetezze szét a lakásban, amelyet szagtalanítani akar. Az eljárás többször egymás után ismé-

telje meg és közben gondosan szellőztessen. Két-háromszori permetezés után a kellemetlen dohányszag el fog tűnni.

R. T. A megsárgult elefántcsontot dörzsölje be terpentinolajba mártott ronggyal. Ezután állítsa napfényre. A terpentinolaj és a napfény hatására az elefántcsont visszakapja fehér színét. Kisebb elefántcsont tárgyakat a következő módon felérintethet meg. Főzzön fel vízben kevés timsót. Miután az oldat lehűlt, helyezze bele a tisztítandó tárgyat. Tiszta vízben való öblítés után a tárgyat törölje le, vagy szárítsa meg napon. Az ilyen módon kezelt elefántcsont tárgyak teljesen ujakká válnak.

Szerkesztői üzenetek

Alább felsoroltaknak köszönetet mondunk a bejelentett új előfizetőkért.

A. Gy. Szőkefalva, B. P. Köröstárkány, B. G. Oroszfája, M. J. Lőrincfalva, B. E. Bucuresti, M. A. Barátos.

ELŐFIZETŐINKHEZ! Hátralekös előfizetőink közül nagyon sokan ígéretet tettek arra, hogy a fennálló előfizetési tartozásaikat az aratás után kifizetik. Miután az aratás már mindenütt befejezést nyert, felhívjuk azon előfizetőink figyelmét, akik hátralekban vannak, hogy gondoskodjanak a díj beküldéséről, mert akik nagyobb összeggel tartoznak és rövid időn belül nem rendezik ezt, kénytelenek leszünk részükre a lapküldést megszüntetni. Megbizottaink is felkeresik előfizetőinket s ezidő szerint Temes- és Csikmegyékben járnak. Minden hátralekös igyekezzék megbizottaink

nál rendezni tartozását, mert az elsősorban portó megtakarítással jár, másrészt pedig legkönnyíti a pénzküldést. Ezenkívül a hátralekösokat, valamint azon előfizetőinket, akik f. évre tartoznak, postautalványon szólítjuk fel s kérjük ennek felhasználásával a pénzt kiadóhivatalunkhoz beküldeni.

B. A. Mint új házsnak, azonnal megindítjuk a lapot, ha a házsnaságot a lelkészi hivatal igazolja. Igazolás nélkül nem tehetünk eleget kérésének, mert ezt a többi új házsnaktól is megköveteltük.

Dr. A. S. A gyöngyajak tea ügyében forduljon Dr. Péter Béla ny. gazd. akadémiai igazgatóhoz Cluj, Str. Paris 14.

A következő befolyt pénzeket nyugtázzuk: B. P. Moreni 200 (ebből 85 lejt Molnár Lajos előfizetése, a többi könyvekért), F. P. Radnót-Iernut 155, M. J. Türkös-Turhes 114, B. B. Torda-Turda 150, G. A. Marzsinatelep-Margina 90, A. G. Zajzon-Zizin 380, F. D. Resica-Resita 155, M. J. Bánffyhungad-Huedin 155, B. M. Pipea-Pipe 305, J. P. Mócs-Mociu 200, M. S. Zilah-Zaláu 150, r. 1937. VI. 1-ig. Sz. A. Hadikfalva-Doronesti 125, L. L. Nyujtód-Lungá 155, B. S. Bodófalva-Bodo 155, B. R. Nagyszurduk-Surducul Mare 85, A. J. Kide-Chidea 105, Hitsz Csikrákos-Racul 155, B. J. Simonyifalva-Satul Nou 150, P. Gy. L. Radnótfája-Iernuteni 70, B. S. Datk-Dopca 220, Özv. V. J.-né Végvár-Tormac 150, Sz. A. Lisznyó-Lisneu 450, Ifj. K. A. Sepsimagyaros-Magherus 300, I. P. Érendréd-Andrid 95, Özv. J. D.-né Örvénd-Ürvind 85, N. Gy. I. Valkány-Valcani 150, A. Gy. Szőkefalva-Seuca 190, B. S.-né Lugos-Lugoj 300, M. J. Lőrincéve-Leorint 500 lejt, tartozása rendezve címére a lapot megindítottuk.

Megjelent a **GAZDATUDOMÁNY** második kiadása.

Dr. Nagy Endre és Dr. Szász Ferenc

GAZDATUDOMÁNY

tudjuk biztosítani. A könyv több, mint 600 oldalon foglalkozik a gazdálkodás tudományával és abban mindent megtalál a haladni vágyó gazda. Igyekezzék tehát mindenki sűrűn megszerezni a **Gazdatudomány** című könyvet.

című könyve előfizetőink számára kézbesítési díjjal együtt 80 lejt. A könyv bolti ára egyébként 90 lejt. Ezen kedvezményes árat csak előfizetőink számára

Hódoljunk legnagyobb költőnk emléke előtt.



Petőfi hősi halálának emlékére a segevári Magyar Kaszinó évről-évre kegyeletes ünnepséget rendez. Az idei ünnepségek augusztus elsején fognak lefolyni. Amint lapunk múlt számában közöltük, nagyon gazdag, szép műsort állított össze a rendezőbizottság az ünnepély jelentőségének kifejezésére. Petőfi emlékének igazi megtisztelése mégis

az volna, ha az ünnepségen minél több magyar ember leróná hódolatát a legnagyobb magyar költő szelleme előtt. A rendezőbizottság gondosan megszervezte az emlékünnepep külső kereteit, reméljük, hogy a szomszédos városok és a közeli Székelyföld magyarsága nagy számban és őszinte lelkesedéssel fog részt venni a hálás kegyelet lerévásában.

Tanuld meg!

Házilag készíthető tisztító víz.

Kitünő tisztítószer lehet készíteni az erdeinkben növe repkényborostyán leveléből. Az összegyűjtött repkénylevelekre annyi vizet öntünk, hogy a víz a leveleket ellepje.



Ezután felfőzzük. Amint a víz jól lobog, félrehuzzuk és a kályha szélén hagyjuk, hogy lassan hűljön le. Langyos állapotban használjuk fel kabátok, ruhák, takarók és terítők takarítására. A repkény levelében levő szaponin nevű anyag csodát művel, mert a legmakacsabb foltok is eltűnnek a takarítás után. Az eljárás közben szappant nem szabad használni.

Mérgezést okozhatnak a krumpliból készült és eltett ételek.

Angliában és Németországban, ahol a krumplinak a táplálkozásban sokkal nagyobb szerep jut, mint nálunk, több esetben megállapították, hogy a krumpliból készült ételek hosszabb idei állás után mérgezést okozhatnak. Ennek magyarázata a következő. A főtt krumpli kitünő talajt nyújt mindenféle fertőző csira fejlődése és elszaporodása számára. Így az egyik nappól a másikkra eltett krumplis ételekben veszedelmes betegséget okozó csirák nagyon gyorsan és könnyen elszaporodnak. Németországban a közelebről uralkodó nagy melegek idején megállapították, hogy nagyon sok helyen okozott súlyos gyomor-mérgezéseket az egyik nappól a másikkra eltett krumpli-saláta. Ezt az ételt tartják ugyanis rendesen leghosszabb ideig.

Vigyázzunk testünk legérzékenyebb szervére!

Minden ember szervei között vannak ellenállóbbak és kevésbé erősek. Az orvosok megállapították, hogy nagyban hozzájárul az élet megnyújtásához, ha valaki saját magán megállapítja, hogy melyik a leggyengébb szerve és azt kiméli. Sok embernek tüdeje érzékeny. Másoknak a gyomor, avagy bele. Vannak, akiknek minden szervük között a szív a legérzékenyebb. Ha valaki hosszú életü akar lenni, azt a szervét, amelyikről megállapította, hogy nagyon kényes, részesítse különös figyelembe és kimélje.

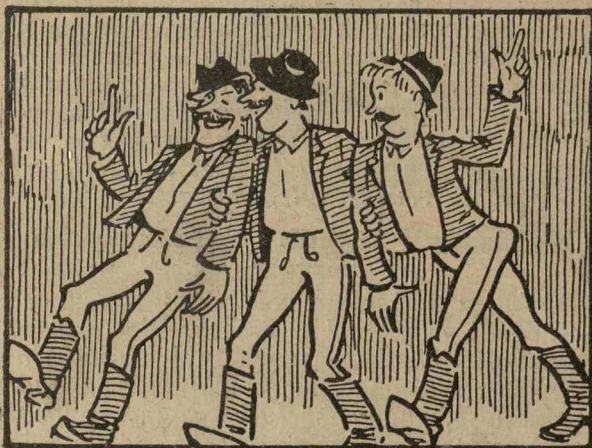
Hogy kell okkal-móddal élni,
A Magyar Nép azt meséli.
Éber füllel rá ki hallgat,
Jól arathat s jól takarhat.

Szeszes italok szerepe a csirkék gyógyításánál.

A csirkék hüléses megbetegedéseinél jó gyógyszer a tiszta szesz, pálinka vagy rum. Ha hülés lépett fel a csirkék között, a betegség tovább terjedését megakadályozhatjuk, ha a csirkék ivóvizébe néhány csepp szeszt, pálinkát vagy rumot teszünk. Az ivóvíz legyen langyos.

A csirkék hasmenése esetében készítsünk olyan kevertet, amelyhez kevés vörösbort öntünk. Naponta egyszer-kétszer adhatunk a csirkéknek vörös boros kevertet. Két-három napi kezelés után a vörösbort a csirkék betegségét megszünteti. Ha a járvány a csirkék között elhatalmasodik, a csirkék ivóvizébe is tölthetünk vörös bort.

Komoly akadály.



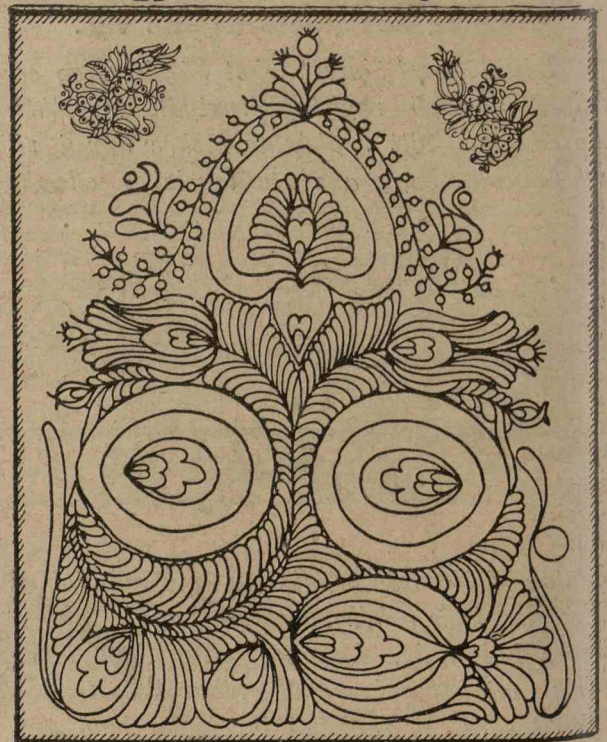
— Hol voltál oly sokáig ma éjjel?

— Az úgy volt, hogy én mind a két cimborámat hazakisértem a korcsmából, de olyan aztán nem volt, aki engem kísérjen haza.

Milyen hőmérsékletű levegő a legjobb fürdésre?

Az orvosi vizsgálatok megállapították, hogy a meztelen ember testének hőmérsékletét csak akkor tudja állandóan fentartani, ha a külső hőmérséklet nem süllyed 27 fok alá. A megállapításból következik, hogy a szabadban való fürdés akkor a legegészségesebb, ha a levegő hőmérséklete legalább 27 fok.

A magyar díszítés alapformái.



Gazdag leveles díszítést mutatunk be, hol az aprólékos levél-dísz kitünően ellensúlyozzák a nagy felületű díszítő elemek.